

LIMIAR

O Departamento de Filoloxía Galega da Universidade de Santiago sente unha gran satisfacción neste febreiro de 1991 porque se cumpren 25 anos da chegada de Constantino García a Compostela, para se encargar da Cátedra de Filoloxía Románica na primitiva Facultade de Filosofía e Letras e, posteriormente, na Facultade de Filoloxía.

Nestes 25 anos foron miles os estudantes ós que impartiu docencia e ós que iniciou, dalgún xeito, na investigación, especialmente en temas de lingüística galega, e máis dun centenar de licenciados en diferentes ramas da filoloxía ós que formou como investigadores. Boa mostra disto son as 26 teses de doutoramento e as máis dun cento de memorias de licenciatura por el dirixidas.

Ademais do labor docente e investigador, a centenaria institución compostelá, á que Constantino García entregou o mellor da súa vida académica, tivo nel un incansable organizador e xestor, do que é bo exemplo o seu paso pola dirección do Secretariado de Publicacións e mais polo Decanato da Facultade de Filoloxía, así como a creación e dirección dos Cursos de Verán para Estranxeiros, do Instituto de Idiomas e, especialmente, a dirección do Instituto da Lingua Galega.

Tamén a sociedade galega lle debe un recoñecemento a este home que soubo ver que, entre o variado abano de posibilidades ás que podía aplica-lo seu coñecemento e formación filolóxica -adquirida primeiro nas Universidades de Oviedo e Complutense de Madrid, e posteriormente no CSIC e na Universidade de Bonn- había no entorno máis inmediato unha zona neolatina aínda virxe: o territorio lingüístico galego.

E non dubidou un instante en iniciar-la exploración deste *Finisterrae* da Romanía, malia as enormes dificultades, tanto técnicas coma sociopolíticas, que tal decisión supoñía no ano 1966. El, que non era galego, comprometeuse a fondo e soubo implicar animosamente no seu empeño xa á primeira xeración de filólogos que atopou na Facultade, que, por outra parte, era a primeira de licenciados en Filoloxía Románica da historia da Universidade de Santiago. Deste xeito chantou os alicerces de todo o seu labor posterior.

Tal e como dicían os trobadores medievais, Constantino García tivo o pan e o coitelo, polo que se converteu nunha peza clave, non só para o estudio científico do galego, senón tamén para o seu proceso normalizador e normativizador. Imaxinar que sería da lingua galega hoxe se el non chegase no momento oportuno e coa formación oportuna está totalmente fóra do noso alcance e pertence ó campo da elucubración; pero do que si estamos certos, e non admite dúbida nin-

gunha, é que coa súa chegada se inaugura unha nova e fértil etapa na investigación da lingua propia de Galicia e no recoñecemento científico desta lingua secularmente desprestixiada e tradicionalmente ignorada nos ámbitos da romanística.

Por iso non pode estrañar que hoxe lle queiramos render esta pequena homenaxe, que non abonda para lle agradecermos todo o que lle debemos cantos tivémo-la sorte de aprendermos del, directa ou indirectamente, a facer filoloxía e, en especial, tódolos que nos interesamos pola problemática da lingua galega. Sabemos que son moitos os investigadores, galegos e non galegos, ós que lles gustaría colaborar connosco neste recoñecemento ó profesor C. García, pero preferimos deixalo nunha celebración estritamente "familiar": tódalas persoas que figuran no índice son "fillos" e "netos" deste home senlleiro. Moitos dos asinantes dos traballos realizaron a tese de doutoramento e/ou a memoria de licenciatura baixo a súa dirección ou dalgún dos seus primeiros discípulos, ou ben son profesores de distintas áreas de coñecemento da Facultade de Filoloxía.

A ordenación dos traballos recollidos responde á busca dun agrupamento temático, aínda que parcial. O volume I principia coa biobibliografía de Constantino García, seguida dun traballo no que se resume a historia do Instituto da Lingua Galega que, en certa medida, é a historia do seu propio labor científico e maila dos equipos que formou e impulsou no seo do antigo Departamento de Filoloxía Románica e do ILG; vén de seguido unha sección dedicada á Lingüística con colaboracións que abranguen diferentes ámbitos desta disciplina, con especial atención ás linguas galega e española.

O volume II ábrese cunha sección de Historia Externa, Historiografía e Sociolingüística, seguida doutra na que se abordan diferentes problemas de Filoloxía e Literatura da fase medieval de diferentes linguas románicas. De seguido figuran traballos de Literatura Moderna, Literatura Contemporánea e Crítica Literaria; a homenaxe péchase cunha breve miscelánea de traballos non clasificables nas seccións anteriores.

Sirva todo isto como sinal de gratitude de tódolos que nos beneficiamos do seu labor ó longo de todos estes anos e, en especial, dos membros do Departamento de Filoloxía Galega que o temos como compañeiro.

Os coordinadores
Mercedes Brea
Francisco Fernández Rei

Santiago, febreiro de 1991.